

TANTÁRGYI ADATLAP

MŰVÉSZETFILOZÓFIA

BMEGT43A253

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

MŰVÉSZETFILOZÓFIA

Azonosító

BMEGT43A253

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>

Dr. Bárány Tibor	egyetemi adjunktus	barany.tibor@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak - kötelező tárgyak 2018-tól**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.03.29.) az 580251/13/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.03.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus célja, hogy áttekintést adjon a művészetfilozófia alapproblémáiról, és megismertesse a hallgatókat azokkal az elemzési módszerekkel, amelyek segítségével világosan megragadhatjuk a művészet alapkérdéseit, és válaszokat fogalmazhatunk meg rájuk. A félév során elsősorban arra fogunk koncentrálni, hogy a művészetfilozófiai problémák hogyan jelennek meg a kortárs kulturális termelés és fogyasztás mindennapjaiban, és hogyan befolyásolják a művészeti kommunikáció gyakorlatát. A fogalmi elemzés mellett tehát az órai beszélgetések során komoly hangsúlyt fektetünk majd a művészet társadalmi kontextusának, a kortárs művészeti intézményrendszerek működésének, és a kulturális diskurzusokat irányító (a technológiai környezet megváltozásának hatására részlegesen átalakuló) kommunikációs normáknak a vizsgálatára.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Társadalmi jelenségek működését leíró tudományos fogalomkészlet ismerete
2. Társadalomtudományi módszertanok ismerete
3. Társadalmi intézmények (jog, nyelv, vallás stb.) ismerete.

Képesség

1. Argumentációs és racionális vitában részvétel képessége
2. Elemzési képesség
3. Akadémiai jellegű feladatoknál ítélőképesség, önálló döntés képessége

Attitűd

1. Társadalomtörténeti nyitottság
2. Önkritikára és önfejlesztésre való nyitottság
3. Saját képességek önreflexiója.

Önállóság és felelősség

1. Saját világnézetének szakmai közegben való megjelenítése
2. Történetileg és politikailag koherens világnézet kialakítására való törekvés
3. Szakmai normák elfogadás és érvényesítése.

Oktatásmódszertan

Előadások, gyakorlatok.

Tanulástámogató anyagok

- Danto, A. C. (1981/2003). A közhely színeváltozása. Művészetfilozófia. Budapest: Enciklopédia Kiadó. (Fordította Sajó Sándor) 1. fejezet: Műalkotások és pusztá valóságos tárgyak. 15–42.
- Robinson, J. (1995) L'éducation sentimentale. Australasian Journal of Philosophy, 73: 212–226.
- Stolnitz, J. (1992) On the Cognitive Triviality of Art. British Journal of Aesthetics, 32: 191–200.
- Lamarque P. (2014 [2010]) Literature and Truth. In The Opacity of Narrative. London: Rowman & Littlefield, 121–140.
- Eaton, A. W. (2012) Robust Immoralism. Journal of Aesthetics and Art Criticism, 70: 281–292.
- Carroll, N. (2001 [1996]). Moderate Moralism. In Beyond Aesthetics. Cambridge University Press, 293–306.
- Carroll, N. (2001 [1992]). Art, Intention, and Conversation. In Beyond Aesthetics. Cambridge University Press, 157–180.
- Fiske, J. (2010 [1989]). Madonna. In Blaskó Á. és Margitházi B. szerk. Vizuális kommunikáció. Budapest: Typotex, 367–387. (Fordította Czifra Réka)
- Carroll, N. (1998). A Philosophy of Mass Art. Oxford: Clarendon Press, 1. fejezet: Philosophical Resistance to Mass Art: the Majority Tradition. 15–89.
- Hume, D. (1992[1757]). A jó ízlésről. In Hume összes esszéi I. Budapest: Atlantisz Könyvkiadó, 222–244. (Fordította Takács Péter.)

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

Response paper: az adott óra kötelező szakirodalmára kritikai észrevételekkel reflektáló rövid esszé (terjedelem: maximum 3000 leütés; felépítés: rövid kérdés, amelyre a hallgató értelmezése szerint az olvasott szöveg választ keres + a válasz strukturált ismertetése). Gyakorlati feladat: esettanulmány, amely egy kortárs művészeti jelenség bemutatásából és a jelenség recepciójának elemzéséből áll – megmutatva, hogy az órákon tárgyalt művészetfilozófiai problémák hogyan jelentek meg a nyilvános kulturális térben zajló viták és konfliktusok során. Rövidkritika: 3-4 flekkes kritikai írásmű a hallgató által választott kulturális termékről (irodalmi mű, film, színházi előadás, képzőművészeti kiállítás, koncert stb.). Az órai munka az órai diskussziókban való aktív és rendszeres részvételt jelenti. A pusztán jelenlét tehát önmagában nem elegendő az órai munkában való részvétel teljesítéséhez. A jegyszerzés feltétele: két zárthelyi dolgozat megírása vagy megadott számú response paper elkészítése. (A hallgató választhat, hogy zárthelyi dolgozat megírása vagy response paperek leadása révén kíván részt venni a közös munkában.) Amennyiben valamelyik feltétel nem teljesül, a hallgató nem adhat le vizsgadolgozatot és nem vehet részt szóbeli vizsgán. A jegyszerzés további feltétele: gyakorlati feladat elkészítése. A jegyszerzés további feltétele: rövidkritika leadása. Az órákon közösen elemezzük a megszületett szövegeket, és segítséget adunk a szerzőknek, hogy az írásműveket publikálható formára hozzák. (A hallgatók dönthetnek úgy, hogy rövidkritika helyett szintén gyakorlati feladatot adnak le.) A hallgató választhat, hogy milyen formában szeretne vizsgázni: leadhat szemináriumi dolgozatot (írásbeli vizsga) vagy részt vehet szóbeli vizsgán.

Teljesítményértékelési módszerek

Részteljesítmény-értékelés: A jegyszerzés feltétele: két zárthelyi dolgozat megírása vagy megadott számú response paper elkészítése. (A hallgató választhat, hogy zárthelyi dolgozat megírása vagy response paperek leadása révén kíván részt venni a közös munkában.) Amennyiben valamelyik feltétel nem teljesül, a hallgató nem adhat le vizsgadolgozatot és nem vehet részt szóbeli vizsgán. A jegyszerzés további feltétele: gyakorlati feladat elkészítése. A jegyszerzés további feltétele: rövidkritika leadása. Az órákon közösen elemezzük a megszületett szövegeket, és segítséget adunk a szerzőknek, hogy az írásműveket publikálható formára hozzák. (A hallgatók dönthetnek úgy, hogy rövidkritika helyett szintén gyakorlati feladatot adnak le.) A hallgató választhat, hogy milyen formában szeretne vizsgázni: leadhat szemináriumi dolgozatot (írásbeli vizsga) vagy részt vehet szóbeli vizsgán.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- zh vagy response papers: 20
- esettanulmány: 10
- kritika: 10
- órai munka: 10
- szóbeli vagy írásbeli évvégi feladat: 50

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	93
Jeles	85–95
Jó	70–84
Közepes	60–69
Elégséges	50–59
Elégtelen	< 50

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
félévközi készülés a gyakorlatokra	32
felkészülés a teljesítményértékelésekre	32
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	30
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtől véleményezés után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2023.03.13-án. Érvényes 2023.03.13-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

- 1 Bevezetés: művészet, design és filozófiai analízis; A művészet fogalma; A művészet meghatározására tett kísérletek 1.: esszencializmus; A művészet meghatározására tett kísérletek 2.: történeti narratívák; A művészet meghatározására tett kísérletek 3.: intézményi elméletek; Művészet és médium; Konceptuális művészet; Esztétikai ízlés; Intenció és interpretáció; Művészet és reprezentáció; Művészet, kép és nyelv; Képzlet, fikció, kogníció és érzelmek; A művészet és a tömegkultúra hatásai; Zenei megértés

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.